

Силабус курсу:

ОРАТОРСЬКЕ МИСТЕЦТВО ТА СПІЧРАЙТИНГ

СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

Ступінь вищої освіти:	бакалавр
Спеціальність:	61 Журналістика
Рік підготовки:	3
Семестр викладання:	осінній
Кількість кредитів ЄКТС:	5
Мова(-и) викладання:	українська
Вид семестрового контролю	залік

Автор курсу та лектор:

к.філол.н. Кравченко Олена Леонідівна

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по батькові

доцент кафедри української філології та журналістики

посада

olena-
krav18@snu.edu.ua

електронна адреса

+38-050-036-39-32

телефон

Telegram за
номером телефону

месенджер

за розкладом

консультації

Анотація навчального курсу

Цілі вивчення курсу:	Дисципліна «Ораторське мистецтво та спічрайтинг» покликана сформувати комплекс професійної компетентності щодо способів переконання, ефективних форм впливу на аудиторію. Вивчення дисципліни передбачає поглиблення знань і вироблення навичок підготовки ораторського твору, вдосконалення його структури, логічних та емоційних засад; усталених навичок публічного виступу.
Результати навчання:	<p>Знати: засади діяльності спічрайтера; основні поняття, тлумачення і терміни спічрайтингу, риторики, ораторського мистецтва; етичні принципи діяльності спічрайтера; типи мовлення, види промов; технології регулювання взаємодії оратора і аудиторії за допомогою вербальних і невербальних засобів; основні закони і закономірності діяльності спічрайтера і підготовки промов; композицію промови; специфіку роботи над кожним зі структурних елементів промови; специфіку роботи з різними психологічними типами аудиторії; специфіку підготовки промов для різних соціологічних моделей аудиторії; види аргументів; види допоміжного матеріалу в промові; історію становлення спічрайтингу як гілки риторики і ораторського мистецтва; специфіку публічного мовлення залежно від характеру політичного устрою, суспільного ладу; особливості політичного публічного мовлення; особливості мовленнєвого впливу в різних сферах і комунікативних ситуаціях.</p> <p>Вміти: визначати мету підготовки публічного виступу; формувати композицію промови; виробляти стратегію публічного виступу; застосовувати різні види аргументів у публічному виступі; застосовувати різні засоби мовленнєвого впливу в тексті публічного виступу; готувати тексти промов відповідно до сфери, теми, характеру аудиторії, часу, місця виступу тощо; аналізувати готовий публічний виступ за системою критеріїв; виголошувати промову.</p>
Передумови до початку вивчення:	Базові знання, отримані при вивченні дисципліни «Культура мовлення в ЗМК», «Українська мова в ЗМІ», «Основи журналістики».

Мета курсу (набуті компетентності)

Унаслідок вивчення даного навчального курсу здобувач вищої освіти набуде таких компетентностей, як:

- ЗК05. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;
- ЗК06. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації;
- ЗК11. Здатність спілкуватися державною мовою;
- СК01. Здатність застосовувати знання зі сфери соціальних комунікацій у своїй професійній діяльності;
- СК05. Здатність ефективно просувати створений медійний продукт.

Структура курсу

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ) за формами навчання	Стислий зміст	Інструменти і завдання
1.	Спічрайтинг як сфера практичної діяльності	денна 2/0/2 заочна 0,5/0/0	Мета, завдання, предмет, структура курсу. Місце курсу в системі професійної підготовки журналіста. Функції спічрайтера. Місце спічрайтингу в процесі формування іміджу політика, топ-менеджера, діяча культури тощо. Основні поняття спічрайтингу. Сутність етнічної специфіки риторичного ідеалу й історичної динамічності риторичного ідеалу. Засади спічрайтингу. Поняття спічрайтерського тексту.	Участь в обговоренні Презентація
2.	Історія ораторського мистецтва	денна 2/0/4 заочна 0/0/1	Специфіка давньогрецької і давньоримської риторики, особливості християнського красномовства. Роль Арістотеля, Сократа, Цицерона, ранньохристиянських ораторів в процесі становлення риторичних законів і традицій. Риторичні традиції XIX – XX століття. Закони риторики (концептуальний, моделювання аудиторії, стратегічний, тактичний, мовленнєвий, ефективної комунікації, системно-аналітичний).	Участь в обговоренні Презентація
3.	Види публічних виступів	денна 2/0/2 заочна 0,5/0/0,5	Публічний виступ як системне явище. Модель публічної комунікації. Види публічних виступів за умовами виголошення, за змістом та психологічними мотивами. Зв'язок між типами мовлення і видами публічних виступів. Етапи підготовки промови.	Участь в обговоренні Аналіз промов різних видів
4.	Композиція промови	денна 2/0/4 заочна 0,5/0/0,5	Композиція виступу, загальна характеристика його частин. Вступ промови, його види та призначення. Загальні принципи викладу основної частини виступу: принципи послідовності, підсилення, економії, відчуження. Особливості індукції, дедукції, аналогії, правила їх застосування. Висновки, підсумок, закінчення та методика відповіді на запитання слухачів.	Участь в обговоренні Створення власних промов різних видів
5.	Позамовні навички комунікації	денна 2/0/4 заочна 0,5/0/0	Роль невербальних засобів спілкування в публічних виступах. Зовнішній вигляд оратора. Манера, міміка й жести оратора. Взаємодія оратора і слухача: вербальний і паравербальний рівні. Мовчання. Слухання. Шляхи подолання опору аудиторії. Вимоги до вимови й артикуляції при виголошенні промов.	Участь в обговоренні Аналіз невербальних засобів спілкування публічних виступів
6.	Мовно-риторичні особливості політичного дискурсу	денна 2/0/6 заочна	Роль промови у досягненні політичного успіху. Промова як засіб ідентифікації, взаємного визнання кандидатом та	Участь в обговоренні Написання власних

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ) за формами навчання	Стислий зміст	Інструменти і завдання
		0/0/1	виборцями спільності цілей та намірів. Шляхи збільшення довіри слухачів. Використання у промові тез, за якими у промовця і аудиторії існує спільна думка.	промов на політичну тематику
7.	НЛП. Чорна риторика	денна 2/0/6 заочна 0/0/1	Використання нейролінгвістичного програмування для підвищення ефективності публічних промов. Оцінка цілей спілкування. Використання принципу уподібнення. Конгруентність. Чорна риторика як вид НЛП. Прийоми чорної риторики, аргументація, переконання.	Участь в обговоренні Презентація

Рекомендована література

Базова

1. Глазунов С.В. Основи ораторського мистецтва та методики проведення навчальних : навч. посіб. Дніпропетровськ: РВВ ДНУ, 2001. 144 с.
2. Дюмін О. З. Ділове спілкування. (Риторика та ораторське мистецтво) : практ. посіб. / О. З.Дюмін, А. О. Ніколаєва. Харків : Видавництво ХТУРЕ, 2001. 146с.
3. Мацько Л.І. Риторика: навч. посібник / Л.І. Мацько, О.М. Мацько. Київ : Вища школа, 2003. 311 с.
4. Почепцов Г.Г. Коммуникативные технологии двадцатого века. «Рефл-бук» «Ваклер», 2001. 349 с.
5. Сагач Г.М. Риторика: навч. посіб. для студ. серед. і вищ. навч. закл. Вид. 2-ге, перероб. і доп. Київ: ВДім «Ін Юре», 2000. 568 с.
6. Хоменко І.В. Еристика. Мистецтво полеміки: навч. посіб. Київ: Юрінком Інтер, 2001. 192 с.

Допоміжна

1. Конспект лекцій на тему «Еристика». [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://pidruchniki.com/1584072024281/ritorika/eristika>
2. Конспект лекцій на тему «Риторика». [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://pidruchniki.com/1584072023290/ritorika/ritorika>
3. Конспект лекцій на тему «Риторика». [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://pidruchniki.com/19991130/ritorika/ritorika> (з історії риторики)
4. Томан Іржі. Мистецтво говорити / Пер. з чеськ. Київ: Політвидав України, 1989. 293 с.

Оцінювання курсу

За повністю виконані завдання студент може отримати визначену кількість балів:

Інструменти і завдання	Кількість балів
Участь в обговоренні	20
Аналіз і створення промов	10/20
Презентація	20
Залік	30
Разом	100

Шкала оцінювання студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS
90 – 100	A
82-89	B
74-81	C
64-73	D
60-63	E
35-59	FX
0-34	F

Політика курсу

Плагіат та академічна доброчесність:

Під час виконання практичних завдань студент має дотримуватись політики академічної доброчесності. Запозичення мають бути оформлені відповідними посиланнями. Списування є забороненим. Результати навчання студентів оцінюються викладачем об'єктивно. Здобувачі вищої освіти самостійно виконують навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей).

Завдання і заняття:

Усі завдання, передбачені програмою курсу, мають бути виконані своєчасно й оцінені в спосіб, зазначений вище. Аудиторні заняття мають відвідуватись регулярно. Пропущені заняття (з будь-яких причин) мають бути відпрацьовані з отриманням відповідної оцінки не пізніше останнього тижня поточного семестру. Через поважну причину (хвороба, академічна мобільність тощо) терміни відпрацювання можуть бути збільшені за письмовим дозволом декана.

Поведінка в аудиторії:

На заняття студенти приходять до аудиторії відповідно до розкладу, не запізнюючись.

Під час занять студенти:

не залишають аудиторію без дозволу викладача;

коректно поведуться між собою;

вільно висловлюють свої погляди;

не заважають викладачеві проводити заняття.

Під час контролю знань студенти:

не послуговуються зовнішніми джерелами інформації, які заборонено використовувати під час виконання роботи);

не можуть розмовляти з іншими студентами та порушувати режим тиші в аудиторії;

мають право на отримання від викладача роз'яснень про причини отримання низької/незадовільної оцінки.